

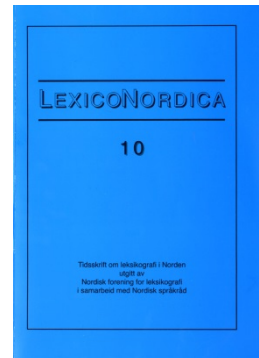
LexicoNordica

Forfatter: Sölve Ohlander [MED - värd sitt pris]

Anmeldt værk: *Macmillan English Dictionary for Advanced learners*. 2002.
Editorin-Chief: Michael Rundell. London:Macmillan.

Kilde: LexicoNordica 10, 2003, s. 159-176

URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/lexn/issue/archive>

© LexicoNordica og forfatterne

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre LexicoNordica (1-16) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Sölve Ohlander

MED – värd sitt pris

Macmillan English Dictionary for Advanced Learners. 2002. Editor-in-Chief: Michael Rundell. London:Macmillan.

1. Inledning

I sin "Introduction" (s. iv) till vad som brukar betraktas som den första upplagan av pionjärverket bland engelska inlärningslexikon, *The Advanced Learner's Dictionary of Current English* (1948),¹ skrev A.S. Hornby, lexikonets "General editor" (och den som även i de senaste upplagorna står som lexikonets upphovsman): "It is hoped that the dictionary will be of value to those who are learning English as a foreign language, not only throughout the British Empire but also in other countries throughout the world." Ett drygt halvsekel senare kan man konstatera att Hornbys förhoppning gått i uppfyllelse många gånger om, inte bara för hans eget lexikon, nu i sin sjätte upplaga (*Oxford Advanced Learner's Dictionary (OALD)*, 2000), utan för hela den lexicografiska genre – "learners' dictionaries" – som han står som anfader till. Det brittiska imperiet må vara ett minne blott, men engelskans obrutna frammarsch som lingua franca "in other countries of the world", med global engelskundervisning som följd, har skapat en marknad för engelska inlärningslexikon kännetecknad av en nära nog exponentiell tillväxt. Det är i detta sammanhang som man skall se utgivningen av ännu ett engelskt inlärningslexikon: *Macmillan English Dictionary for Advanced Learners (MED)* från 2002.

Vid 1990-talets mitt, som ett avstamp mot det nya millenniet, utkom nya upplagor inte bara av Hornbys skapelse, *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English (OALD)*; femte uppl., 1995), utan också av *Longman Dictionary of Contemporary English (LDOCE)*; tredje uppl., 1995) och *Collins COBUILD English Dictionary (COBUILD)*; andra uppl., 1995). Dessutom gjorde en utmanare från Cambridge University Press entré: *Cambridge International Dictionary of English (CIDE)*; 1995). Denna grupp av engelska inlärningslexikon, ofta omnämnd som "The Big Four" (jfr Ohlander 1996),

¹ Lexikonets originalupplaga hade i själva verket utgivits i Tokyo 1942 under titeln *Idiomatic and Syntactic English Dictionary*; se s. iii–iv.

får således nu dela med sig av det omfattande och lukrativa reviret till ett femte lexikon av samma typ, med samma målgrupp.

Innan vi går vidare till en mer närgående granskning av *MED* kan det vara värt att kort begrunda dess titel, närmare bestämt den del som anger lexikonets avsedda användare som "advanced learners", ett arv om man så vill från 1948 och den första upplagan (jfr fotnot 1) av Hornbys lexikografiska innovation. Det förefaller härvidlag signifikativt att även den senaste (tredje) upplagan av *COBUILD* (till skillnad mot den andra 1995) innehåller samma specificering i sin titel: *Collins COBUILD English Dictionary for Advanced Learners* (2001), fortsättningsvis *COBUILD* (2001). Detsamma gäller också den andra upplagan av *CIDE* (1995), omdöpt till *Cambridge Advanced Learner's Dictionary* (2003), fortsättningsvis *CALD* (2003). Dessa två lexikon kommer i fortsättningen då och då att refereras till i jämförande syfte, liksom *LDOCE* (1995).

Den uniforma namntrend som just påpekats kan förstås tolkas som en senkommen hyllning till Hornby från sentida konkurrenter. Men det kanske också är ett kollektivt uttryck för insikten att det onekligen krävs en hel del av användaren av de aktuella lexikonerna, bl.a. i fråga om grundläggande grammatisk terminologi; för nybörjare lämpar de sig inte särskilt väl. Detta gäller inte minst de "produktiva" delarna av dessa lexikon, de delar som klargör t.ex. vilka olika konstruktionstyper som olika verb kan kombineras med, något som Hornbys ambitiösa redovisning av 25 olika "Verb Patterns" ger en schematisk illustration av. Mycket av det nya i Hornbys ursprungliga plan rörde sig kring tanken att ett lexikon för inlärare måste betona språkets produktiva aspekt, där syntax och idiomatik (jfr fotnot 1), spelar en avgörande roll: "the compilers have made it their aim to give as much useful information as possible concerning idioms and syntax" (s. iv). På så vis blir varje lexikon för "advanced learners" också ett "produktionslexikon" (jfr Ohlander 1995:240f.). Tillgången till allt större korpusar med autentiskt språkmateriale, där alltmer "useful information" vid sidan av rent semantiska upplysningar kan extraheras, har medfört att ett modernt inlärningslexikon alltmer kommit att få karaktär av "grammar of words", i vid mening; *MED* är inget undantag.²

² Jfr Palmers (1938:iii) karakteristik av sin bok *A Grammar of English Words* ("One thousand English words..."): "Like a dictionary it is a collection of words in alphabetical order, but unlike a dictionary it gives the grammar of each word in detail; it is a *grammar of words*." Palmers bok fungerade uppenbarligen som inspirationskälla för Hornby, t.ex. i fråga om "verb patterns"; se "General editor's note" i *The Advanced Learner's Dictionary of Current English* (1948); jfr även McArthur (1992:744).

2. *MED*: kort innehållsdeklaration

Med sina bortåt 1700 sidor ansluter sig *MED* väl till det gängse formatet för engelska inlärningslexikon – så även, med viss råge, beträffande antal uppslagsord (se avsnitt 3). Liksom andra "learners' dictionaries" utgivna på senare år kännetecknas *MED* av ett betydligt bredare lingvistiskt spektrum än t.ex. de tidiga upplagorna av *OALD*, med uppmärksamheten riktad även mot informellt talspråk och pragmatik, vid sidan av den mer traditionella fokuseringen på skrivet språk och grammatik. Härom vittnar värtaligt (?) ett uppslagsord som interjektionen *er* (alternativt *erm*; 'used for writing the sound people make when they are thinking about what to say next ...'); ordet saknas för övrigt i *COBUILD* (2001) men finns med i *CALD* (2003).

På ett mer ytligt men för användaren väsentligt plan känns lexikonets sidlayout klart läsarvänlig. Ögat har inga svårigheter att hitta de uppslagsord man söker, eller att relativt snabbt överblicka även längre artiklar i jakt på den relevanta betydelsen eller konstruktionen. Ett slående typografiskt kännetecken för *MED* är att vissa uppslagsord är tryckta i rött (liksom en del del rutor med olika typer av tilläggsinformation), i kontrast mot majoriteten uppslagsord i svart (se avsnitt 4 och 5).

Vid vissa uppslagsord, relativt få, finns illustrationer som komplement till betydelseförklaringarna. Somliga av dem förefaller mest ha en allmänt upplåtande funktion, som den yre karusellåkaren vid *dizzy*, medan t.ex. en bild av ett skelett (vid *skeleton*) för att visa dess olika beståndsdelar är mer välmotiverad. Detsamma gäller de sammanlagt 24 helsidor med färgillustrationer till lexikaliska fält som t.ex. "Kitchen", "Transport", "Trees, plants and flowers" och "Sports: football, tennis and golf".

MED ges ut i en brittisk och en amerikansk upplaga:³ "The differences are small but significant: the vocabulary and contexts of example sentences sometimes differ between the two versions, while styles of spelling, punctuation, and phraseology reflect the conventions of one variety or the other" ("Introduction", s. x). Under exempelvis uppslagsordet *color* upplyser den brittiska upplagan om att *color* är "the American spelling of *colour*", huvuduppslagsordet; den amerikanska upplagan har i stället *color* som huvuduppslagsord och *colour* som brittisk variant.

En separat avdelning i *MED* – 22 sidor insprängda i själva lexikon-delen – har rubriken "Language Awareness", som här används som paraplyterm för en ganska disparat samling ämnesområden, t.ex. "Phrasal verbs", "Academic writing", "Metaphor", "Pragmatics",

³ En cd-rom finns också men berörs inte i denna artikel.

"British and American English", "Word formation". Dessa korta översikter är skrivna av experter inom de olika områdena och fyller väl sitt dubbla syfte att både ge konkreta upplysningar (t.ex. "Structuring an academic essay") och utgöra "food for thought" och därmed befrämja "language awareness", ett begrepp med betydande genomslagskraft i den språkpedagogiska diskussionen i Storbritannien sedan 1980-talet, betydligt mindre i t.ex. Sverige.

I likhet med andra "learners' dictionaries" är *MED* korpusbaserad, en självklarhet i dag.⁴ Den korpus som ligger till grund för lexikonet är World English Corpus på ca 200 miljoner ord, "not large by today's standards" (Kilgarriff & Rundell 2002:807).⁵ Ändå är den givetvis mer än tillräcklig för att i detalj kunna kartlägga t.ex. uppslagsordens syntaktiska potential, liksom idiom och kollokationsmönster (se avsnitt 6), eller ge auktoritativa upplysningar och rekommendationer om språkriktighetsfrågor ("usage") kring grammatik och ordval. Exempelvis ges i särskilda rutor ("Words that may cause offence") vid uppslagsorden *he* och *man* den väntade upplysningen att dessa ord numera kan väcka anstöt om de används med den könsneutrala referens som tidigare var okontroversiell.

En ytterligare likhet med andra engelska inlärningslexikon är att *MED* omfattar inte bara rent "språkliga" uppslagsord (se avsnitt 3), utan också en mängd uppslagsord av mer encyklopedisk karaktär, som *the Boston Tea Party* och *Lady Godiva*. Som alltid när det gäller encyklopediska uppslagsord är det svårt att bli klok på vilka urvalsprinciper som använts, särskilt i fråga om personer: (manliga) filmstjärnor som Fred Astaire, John Wayne och Clint Eastwood finns med, men inte Humphrey Bogart eller James Dean – lika lite som kvinnliga ikoner som Greta Garbo eller Elizabeth Taylor; jazz- och rockmusiker tycks systematiskt diskriminerade – varken Louis Armstrong eller Elvis Presley har blivit uppslagsord, men inte heller Shakespeare eller Darwin (däremot adjektiven *Shakespearean* och *Darwinian*, liksom *Darwinism*). Encyklopediska upplysningar förekommer också i samband med vissa uppslagsords (icke-etymologiska) ursprung, t.ex. vid *soap opera*: "The first series of this type, on US radio, contained advertisements for companies that produced soap."

⁴ Jfr Kilgarriff och Rundell (2002:807): "The debate, in corpus lexicography, has moved on from the issue of whether to use a corpus at all (the 1980s), through questions of corpus size (the 1990s), to the issue of how to extract maximum value from corpus resources".

⁵ Jfr följande korpusstorlekar för några andra lexikon: British National Corpus för *LDOCE* (1995) ca 100 miljoner ord; The Bank of English för *COBUILD* (2001) ca 500 miljoner ord; Cambridge International Corpus för *CALD* (2003): ingen uppgift i lexikonet men webbadressen <http://uk.cambridge.org/elt/corpus/> uppger 600 miljoner ord.

Engelska inlärningslexikon har många gemensamma drag. Samtidigt strävar varje lexikon efter att visa upp en egen profil. De följande avsnitten tar upp några av de drag som tillsammans bidrar till *MED*:s profil.

3. Uppslagsord: täckning, typer

I likhet med sina föregångare i branschen lider inte *MED* av någon falsk blygsamhet när det gäller att söka övertyga den presumtive användaren att just detta lexikon är det mest omistliga för den avancerade inläraren. I dessa sammanhang ("It's a jungle out there") anses det i regel vara ett särskilt förföriskt argument att kunna ståta med ett imponerande antal uppslagsord. Således marknadsför man sig (pärrens baksida) som "The new learners' dictionary with more entries than any other!". Till stöd för detta påstående uppges lexikonet innehålla "Over 100,000 references with 30,000 idioms and phrases". Som jämförelse kan nämnas att den senaste upplagan av *COBUILD* (2001) uppger "Over 110,000 references" – dvs. tio procent mer än *MED* – som ett mått på sitt omfång.⁶ Om detta sedan innebär att detta lexikon även har fler uppslagsord ("entries") kan man naturligtvis som tilltänkt användare fundera över. Principer och praxis för indelning i uppslagsord kan som bekant skilja sig radikalt åt mellan olika lexikon: i *COBUILD* (2001) återfinns exempelvis *correct* både som adjektiv och som verb under ett och samma uppslagsord, medan de i *MED* utgör var sitt, ordklassseparerat uppslagsord. Därför saknar de mer eller mindre exakta sifferuppgifterna ofta reellt värde som konsumentuppllysning; att de däremot kan ha ett betydande övertalningsvärde i marknadsföringen är en annan sak.

Oavsett hur man räknar och bokför uppslagsord är det vid en jämförelse av stickprovskaraktär med de närmaste konkurrenterna uppenbart att det ordförråd som redovisas i *MED* med bred marginal kan uppfattas som betryggande även för mycket avancerade användare. Lika lite som i övriga "learners' dictionaries" saknas den gamla lexikonfavoriten *serendipity* ('the fact of finding pleasant or useful things by chance'), med stilmarkören "literary". Fackord som *alkaloid* och *morpheme* finns med, däremot inte mer specialiserade termer som *allomorph* eller *alpha-blocker* (till skillnad mot det mer vardagligt kända *beta-blocker*). Mitt huvudintryck är att gränsdragningen mellan allmänspråk och mer renodlat fackspråk är väl avvägd, liksom i övriga engelska inlärningslexikon. Det kan noteras att *MED* är ensamt om att

⁶ Ordet *references* tycks genom sin inherenta vaghet, som omöjliggör exakta jämförelser, vara något av en favorit vid marknadsföring av lexikon.

inkludera facktermen *one-two*: 'in football, a pass of the ball from one player to another and a quick pass back to the first player', dvs. det som på svenska kallas 'väggspel'.

Även vid den lägre änden av formalitetsskalan, långt från *serendipity*, förefaller *MED* ha god täckning. Detta gäller inte bara väletablerade informella talspråksord som *bigwig* ('an important and powerful person in an organization') eller det mycket informella, i brittiskt talspråk högfrekventa *innit*, ord som också finns med i både *COBUILD* (2001) och *CALD* (2003), om än med något skiftande precision.⁷ *MED* tar också upp, som enda lexikon, ett mindre genomskintligt, informellt nyord som substantivet *twofer* (med ursprungsupplysningen: "From 'two for the price of one'."). Även betydligt mer tabubelagda ord och uttryck redovisas samvetsgrant, t.ex. de med varningsflagg ("impolite") markerade synonyma substantiven *come*, *cum* och *spunk* ('a man's semen'); samtliga dessa saknas i det prydare *COBUILD* (2001) men finns – med undantag för *cum* – redovisade i *CALD* (2003). Ytterligare "vulgärexempel", som inte här skall nämnas, antyder samma tendens. Det verkar med andra ord som om *MED* i konkurrensen med övriga "learners' dictionaries" skulle kunna pretendera på ett särskilt pris i grenen "explicitness" (jfr *MED*: *explicit 2* 'showing or describing sex [...] with a lot of detail').

Liksom andra inlärningslexikon använder sig *MED* ofta av uppslagsord bestående av mer än ett ord. Vid sidan av det väntade sortimentet av rena idiom och "phrasal verbs", standardingredienser i varje "learner's dictionary" sedan Hornby, ger lexikonet också ett stort antal relativt vanliga nominalfraser med olika grad av idiomatiserad betydelse, som *bricks and mortar* ('a house, flat or other building considered as property'), *big science* och *reality TV*. Det första exemplet har visserligen sin motsvarighet i såväl *CALD* (2003) som *COBUILD* (2001) – men inte som eget uppslagsord, vilket gör det svårare att hitta. Frasen *big science* saknas däremot helt i dessa båda lexikon, liksom *reality TV*; *COBUILD* (2001) revancherar sig delvis genom en utförlig redovisning av de olika betydelserna hos den vanliga talspråksfrasen *big deal*, som märkligt nog – särskilt med tanke på lexikonet är lika korpusbaserat som t.ex. *COBUILD* (2001) – lyser med sin frånvaro i *MED*. Exemplifieringen visar att det är långt ifrån självklart vilka flerordskombinationer som (bör) tas upp i ett lexikon av den aktuella typen, liksom att sättet att redovisa dem – som eget

⁷ *MED* klargör explicit att ordet inte enbart används som informell variant av *isn't it?* utan också som en generell påhängsfråga oberoende av den föregående satsen (ungefär som efterställt svenskt *visst* eller *va*), som i *Suzie's coming to the party tonight, innit?*. Motsvarande information framgår implicit av exemplen i *CALD* (2003), medan *COBUILD* (2001) ger en alltför begränsad bild av *innit* som enbart "... a way of saying "isn't it"". I *LDOCE* (1995) saknas ordet helt.

uppslagsord eller som del av en större artikel – också kan diskuteras; att användarvänlighet befrämjas av separata uppslagsord är emellertid uppenbart.

Som redan framgått förefaller *MED* ha mycket att ge i fråga om nya ord och uttryck. Att framhäva ordförrådets föränderlighet, närmare bestämt förekomsten av "new words" i ett nytt lexikon (eller en ny upplaga av ett gammalt), brukar höra till marknadsföringens standardknep. Härvidlag är *MED* inget undantag. På pärmens baksida utlovas, i relativt modesta ordalag, "Up-to-date information on new words ...", utan att något specifikt antal nämns; *COBUILD* (2001) talar om "thousands of new words and meanings" (pärmens baksida), att jämföra med *CALD* (2003) som mer återhållsamt säger sig (pärmens baksida) inkludera "over 1000 new words (eg 'clickable', '9/11')". Det första exemplet, datortermen *clickable*, finner vi även i *MED* (dock ej i *COBUILD* (2001)); det andra exemplet finns det anledning att återkomma till. Vilka nyord som finns med i ett nytt lexikon är delvis en slump i form av publiceringsår/månad och säger just ingenting om lexikonets kvalitet i stort. Vid det här laget har såväl *MED* som *COBUILD* (2001) och *CALD* (2003) hunnit få med *dot.com*, med olika stavningsvarianter (*MED* även personbeteckningen *dot.commer*), ett välkommet nytillskott om än – bokstavligt talat – något *post festum* (jfr Ohlander 2001:209f.). Å andra sidan kan man inte skylla på tidsfaktorn när det gäller avsaknaden i *MED*, liksom i *COBUILD* (2001), av *at* (s.k. "commercial at") i betydelsen 'snabel-a' i e-postsammanhang; endast *CALD* (2003) har med denna minst sagt högfrekventa betydelse (jfr Ohlander 2001:211). Exemplet visar att även dagens gigantiska korpusar har sina begränsningar som auktoritativ källa för vissa typer av autentisk språkanvändning.

Siffror och nummer har länge vållat lexikografiskt huvudbry, åtminstone delvis beroende på bokstavsordningens tyranni i de flesta lexikonsammanhang (jfr Ohlander 2001:211f.). Detta har hittills gällt även engelska inlärningslexikon. Nu är emellertid en ljusning i sikte för dem av oss som efterlyst numeriska uppslagsord av olika slag. Både *MED* och *CALD* (2003) – däremot inte *COBUILD* (2001) – redovisar på en dryg halvsida i början av lexikonet "Numbers that are entries" (ett knappt fyrtiotal) respektive "Numbers that are used as words" (ett drygt tjugotal). Dessa numeriska uppslagsord kan vara av olika slag. En typ kan exemplifieras med *15*, med den speciella betydelsen 'åldersgräns (15 år)' för vissa filmer. Andra uppslagsord representerar t.ex. telefonnummer som *411* 'in the US, the telephone number that you use to call directory assistance'. Vid sidan av denna rena nummerupplysning, en typ av encyklopedisk information, ger *MED* en ytterligare, mer lexikal användning, ett slags överförd betydelse markerad "Am E very informal": *the 411* 'information about

a particular situation', med exemplet *What's the 411 about Sue's new boyfriend?*. Ett liknande exempel är 404, med markören "very informal" och med följande betydelse: 'if someone is 404 they are completely confused and have no idea about what to do'. CALD (2003) saknar både 411 och 404 som uppslagsord. Siffror kan också dyka upp som förkortningar som utgör en del av blandade uppslagsord (siffror + bokstäver/ord) av typen 4WD 'a four-wheel drive vehicle' och \$64,000 question, vilka utgör uppslagsord i såväl MED som CALD (2003). Slutligen kan siffror användas som ett slags stenografi för ord, baserad på siffrans uttal, en typ av förkortning som ofta använts i rebusaktiga sammanhang och som (av delvis ekonomiska skäl) fått förnyad aktualitet särskilt i SMS-meddelanden. Denna typ av uppslagsord finns också med i MED – dock ej i CALD (2003): 2 (= to eller too), 4 (= for). Även 8 som del av kombinationer med bokstäver utgör ett eget uppslagsord, med exemplen GR8 (=great) och C U L8R (= see you later); jfr också t.ex. 4U2C (= for you to see).

Ett mycket speciellt numeriskt uppslagsord av sent datum saknas i MED men finns inkluderat i CALD (2003), nämligen 9/11, dvs. 'September the eleventh, written in US style: the date of the attacks on ...'.⁸ Detta lexikon ger också (liksom MED) 911 som uppslagsord, omedelbart före 9/11: 'the telephone number used in the US to call the emergency services'. Närheten i lexikonet, den slående likheten mellan uppslagsorden och, inte minst, den innehållsliga kopplingen mellan 9/11 och 911 gör ett nästan spöklikt intryck.

En viss släktskap kan förnimmas mellan numeriska uppslagsord och förkortningar. MED redovisar ett mycket användbart sortiment av förkortningar av skilda slag. Där finns t.ex. välkända beteckningar inom den internationella politiska sfären, som UNESCO och EMU; båda saknas något överraskande i COBUILD (2001) – men inte i CALD (2003) – trots förekomsten av t.ex. UN och EU. Men även de alldagligare SUV 'sport utility vehicle' (sv. 'stadsjeep') och XL 'extra large ...' – ett global lånord om något – har beretts plats, liksom i CALD (2003) till skillnad mot COBUILD (2001). Däremot får man leta förgäves efter såväl XS som XXL, fall för diskrimineringsombudsmannen? Inom datorområdet vimlar det av förkortningar, alltifrån de numera allmänspråkliga PC och WWW till mer informella, jargongartade bokstavskombinationer. Till de senare hör klassiker som GIGO 'garbage in, garbage out' och WYSIWYG 'what you see is what you get'; MED inkluderar båda dessa förkortningar, CALD (2003) den senare och COBUILD (2001) ingendera. Ett ytterligare förkortnings-

⁸ Detta lexikon har också – till skillnad mot både MED och COBUILD (2001) – ordet *Taliban* som uppslagsord, om än på fel ställe i bokstavsordningen (mellan *tale* och *talent*).

ord som bara finns i *MED* är *SWALK*: 'sealed with a loving kiss; ...'; jfr också "Computer words" i avsnittet "Language Awareness".

Mitt samlade intryck av uppslagsordförrådet i *MED* är att lexikonet, trots en och annan lucka, har en mycket god täckning av de olika slags ord – inklusive mer okonventionella typer – som för gruppen "advanced learners" har ett givet intresse. I detta avseende, inte minst i fråga om informella talspråsuttryck, tycks mig *MED* ett strå vassare än sina konkurrenter. Låt oss nu övergå till att se hur uppslagsorden behandlas i *MED*.

4. "Core vocabulary": produktivt kontra receptivt ordförråd

Det är en gammal – och omdiskuterad – språkpedagogisk tanke att vissa delar av ett språks ordförråd i någon mening är mer grundläggande eller "centrala" än andra; de tillhör "core vocabulary" (se Carter 1987:33f.) För en äldre generation av den "bildade" engelskspråkiga allmänheten har förmodligen Basic English, C.K. Ogdens skapelse från 1920-talet, framstått som det mest konkreta exemplet på genomslagskraften hos denna idé: ett ordförråd på 850 ord med "generativ kraft" att genom kombinationer med varandra kunna ersätta den vanliga engelskans tiotusentals ord (se Carter 1987:22f., McArthur 1992:107). En närbesläktad exponent av samma tanke gav sig till känna i Michael Wests nu halvsekelgamla *A General Service List of English Words* (1953), med rötter i 1930-talet, en frekvensbaserad lista på ca 2000 ord avsedd att uppfylla bl.a. följande krav: "To find the minimum number of words that could operate together in constructions capable of entering into the greatest variety of contexts ..." ("Foreword" av G.B. Jeffery, s. v).⁹ Inom det lexikografiska området har Wests lista haft ett betydande inflytande, bl.a. som inspirationskälla till de definitionsordlistor på ca 2000 ord som, särskilt i inlärningslexikon – så även i *MED* (se nedan) – blivit ett välbekant inslag när det gäller att definiera betydelser på ett så enkelt sätt som möjligt, alltsedan den första upplagan av *LDOCE* (1978); jfr Ohlander (1996: 269f.).

Till begrepp som "centralt ordförråd" eller "core vocabulary" i olika tappningar har varit kopplade diskussioner kring skillnaden mellan *produktivt* ("aktivt") och *receptivt* ("passivt") ordförråd, en skillnad som i varje fall implicit ofta legat till grund för urvalet av uppslagsord inte minst i inlärningslexikon. Någon explicit skillnad har däremot i regel inte gjorts, även om frekvensangivelser numera före-

⁹ Av särskilt intresse är Wests funderingar (s. ix) kring "Factors (other than frequency) which are to be considered in vocabulary selection".

kommer i sådana lexikon, sedan *COBUILD* (1995) och *LDOCE* (1995). Här går *MED* sin egen väg, såsom framgår av dess "Introduction" (s. x):

One of the major innovations of the *Macmillan English Dictionary* is to make a clear distinction between the core vocabulary of English – which many users will need to 'encode' as well as 'decode' – and the tens of thousands of less frequent words that many users will never even encounter, and few will ever need to use productively. Drawing on reliable word frequency information, we have identified a central core of around 7,500 words that are most likely to be needed by students working in both receptive and productive modes.

I lexikonet är uppslagsord som tillhör denna produktiva "core vocabulary" – som således innehåller bortåt fyra gånger fler ord än gängse använda definitionsvokabulärer (jfr ovan) – tryckta i rött (t.ex. *sensitivity*), medan det receptiva ordförrådet ("non-core") är tryckt i svart (t.ex. *serendipity*). Exakt vilka frekvensmässiga grunder som avgjort ett uppslagsords färg ges inte några upplysningar om. Däremot är de röda uppslagsorden försedda med ett slags grova frekvensangivelser – grövre än t.ex. i *COBUILD* (2001) – i form av ett antal (1–3) röda stjärnor, där de trestjärniga orden är de vanligaste. Exempelvis har *correct* som adjektiv tre stjärnor, medan *correct* som verb har två; substantivet *correction* har en stjärna, dvs. är mindre frekvent än de båda andra medlemmarna i denna "ordfamilj"; på motsvarande sätt är *assassination* "core", *assassinate* "non-core".¹⁰ Det kan påpekas att även en del sammansatta uttryck, som *air conditioning* och *point of view*, är rödmarkerade, liksom *pop music* (däremot inte *rock music*).

Att "core vocabulary" inte är något väldefinierat begrepp behöver knappast påpekas, ej heller att dess relation till produktivt respektive receptivt ordförråd – eller relativ frekvens – inte är oproblematisk. Det skulle här leda för långt att närmare diskutera dessa saker. Inom ramen för *MED* fungerar "core vocabulary" på ett mer pragmatiskt plan, som en grov men ändå nyttig, frekvensrelaterad indikation på vad som i ett inlärarperspektiv kan betraktas som engelskans centrala ordförråd, med oundvikligen något luddiga konturer.¹¹ Mestadels motsvarar urvalet "core words" i *MED* vad man intuitivt skulle kunna vänta sig. Men en och annan överraskning dyker också upp. Exempelvis är ordet *preposition* liksom den stilistiskt formella, närmast litte-

¹⁰ Begreppet "word family" spelar en central roll i *CALD* (2003).

¹¹ Jfr Carter (1987:44): "It is clear [...] that the notion of core vocabulary needs to be examined with some caution. However, the distinction between core and non-core vocabulary, though never a hard and fast one, is an important feature of the structure of the lexicon of a language." För Carter, liksom för West (jfr fotnot 10), är det uppenbart att "core vocabulary" inte enbart, eller ens primärt, skall ses som en kvantitativ fråga om frekvens.

rära konjunktionen *albeit* ('om än'), markerad som "core vocabulary" (visserligen av den minst frekventa typen), medan ett mer informellt ord som *stink* – eller för den delen de polysema *fuck* och *fucking* – får finna sig i en mer marginaliserad position, så även interjektionen *oh*. Dessa exempel, som lätt skulle kunna mångfaldigas, ger också en antydning om en snedbalans mellan skriftspråk och talspråk i den korpus som ytterst ger den frekvensmässiga grunden för tillhörighet respektive utanförskap i förhållande till "core vocabulary" i *MED*. De visar också på nödvändigheten av ett kritiskt förhållningssätt till en rent korpus/frekvensbaserad definition av "core vocabulary".

En följd av uppdelningen i produktivt och receptivt ordförråd är att de rödmarkerade uppslagsorden är försedda med mer information och exempel än den svarta majoriteten:

For 'productive' vocabulary [...], advanced learners need a wide range of information: not only about meaning, but also about how words combine (their collocational and syntactic behaviour), what registers they usually appear in, and what they tell us about the speaker's attitude. Conversely, for very infrequent (or 'receptive') words [...] the primary need is for a simple and clear explanation of meaning. Consequently most of these entries are very short. ("Introduction", s. x)

Detta innebär att ett verb som *think* redovisas på ett minst lika detaljerat sätt beträffande betydelse, syntax och idiomatik som i t.ex. *COBUILD* (2001). Det semantiskt närliggande men mer formellt betonade verbet *ponder* behandlas däremot på olika sätt i de båda lexikonerna. I *MED*, där det inte tillhör "core vocabulary", ges – förutom stilmarkören "formal" och den knapphändiga informationen att det kan fungera transitivt eller intransitivt – endast ordets betydelse, utan exempel och mer precisa upplysningar om ordets syntaktiska konstruktionsmöjligheter. I *COBUILD* (2001) däremot får ordet en betydligt utförligare behandling, med tre exempel som vart och ett illustrerar ordets syntaktiska profil, vilken också specificeras mer explicit; även *CALD* (2003), liksom *LDOCE* (1995), behandlar *ponder* på ett betydligt mer ingående sätt.

Den "dual-track" approach som kännetecknar *MED* medför enligt dess "Introduction" (s. x) "great benefits for the reader: productive vocabulary is described in depth, while the brevity of the 'receptive' entries enables us to include much more vocabulary of this type." Ett alternativt sätt att uttrycka samma sak vore att säga att den mycket goda ordförrådstäckning som kännetecknar *MED* (jfr ovan) sker till priset av en förenklad redovisning av majoriteten uppslagsord i lexikonet. En sådan formulering, om än sakligt korrekt, skulle dock ge en skev helhetsbild. Däremot kan man konstatera att *MED* genom sin relativt strikta uppdelning av ordförrådet i produktivt och receptivt möjligen lämpar sig mindre väl för sådana, relativt få (?), "very advanced learners" som är i behov av mer detaljerad information inte

bara om "core words", utan också om hur t.ex. ett verb som *ponder* faktiskt konstrueras, dvs. sådana inlärare för vilka det receptiva ordförrådet i *MED* är på väg att omvandlas till produktivt. Gränsdragningen mellan produktivt och receptivt ordförråd i *MED* gör visserligen ett i stort sett rimligt intryck, men är således inte oproblematisk, vare sig teoretiskt eller praktiskt. Att det däremot ger tillräcklig information för normalinläraren – storkonsumenten – av "core vocabulary" är det inget tvivel om: redovisningen av dessa uppslagsord håller genomgående hög klass.

5. Definitioner och betydelser

Som redan påpekats använder sig *MED*, liksom andra engelska inlärningslexikon (jfr Ohlander 1996:269f.), av en definitionsordlista, redovisad i ett särskilt appendix (s. 1678–1689): "All the definitions in this dictionary are written using a carefully chosen list of under 2500 words" (s. 1677). Definitionsorden i *MED* är ungefär lika många som de som används i "a natural defining vocabulary" i *COBUILD* (2001: xviii), men ca 500 fler än i motsvarande listor i *LDOCE* (1995) och *CIDE* (1995).¹² Eftersom de allra flesta orden i en praktiskt användbar definitionsordlista är relativt högfrekventa och därmed ofta flertydiga (t.ex. *get* och *hand*) lider sådana listor i regel av en viss vaghet. *MED* försäkrar visserligen sina användare om att "[o]nly the most basic and central meanings" används i lexikonets definitioner (s. 1677). Men lika lite som i andra engelska definitionsordlistor ges några exakta upplysningar om vilken betydelse och/eller ordklassstillhörighet som gäller för de aktuella definitionsorden, som t.ex. *amount* eller *capital*. Att denna vaghet skulle uppfattas som problematisk av "advanced learners" i allmänhet är dock långtifrån säkert. Det är snarare i ett mer teoretiskt lingvistiskt perspektiv som grundfrågan blir intressant: Vilka, och hur många, betydelser (eller betydelsekomponenter) behövs för att förklara samtliga ordbetydelser i ett språk?

Att valet av definitionsord huvudsakligen styrts av pragmatiska överväganden är uppenbart, i *MED* liksom i andra inlärningslexikon. Definitionsordlistor fungerar också som en påminnelse om att orden i en definition inte bör vara svårare än själva uppslagsordet. I *MED* förklaras exempelvis betydelsen hos *passport* på följande sätt: 'an official document containing your photograph and showing which country you are a citizen of. You use your passport when travelling to foreign countries'. Detta kan jämföras med följande, betydligt mer

¹² Listor över de använda definitionsorden ges däremot inte i *COBUILD* (2001) eller *CALD* (2003), till skillnad mot föregångaren *CIDE* (1995).

krävande definition av samma ord i *The Concise Oxford Dictionary* (1990): 'an official document issued by a government certifying the holder's identity, and entitling the holder to travel under its protection to and from foreign countries'. De utvalda definitionsorden i *MED* sägs vara "the most common and basic words in English" (s. 1677. Förutom den stora majoriteten av enkla ord, som *cause* och *effect*, förekommer också ett mindre antal sammansatta definitionsuttryck som ter sig funktionella i många definitioner, t.ex. *by means of*, *relating to* och *take place*. Mer frågande ställer man sig inför *American football* (vid sidan av de enkla definitionsorden *American* och *football*).

Definitionsformatet i *MED* kan karakteriseras som eklektiskt, eller variabelt. Detta gäller i förhållande till såväl *COBUILD* (2001) och dess föregångare, där "full sentence definitions" varit ett kännetecken – några skulle säga dogm¹³ – som till det traditionella kravet på syntaktisk utbytbart. De två betydelserna hos uppslagsordet *pathetic* i *MED* kan tjäna som exempel på båda definitionsstilarna. Den första betydelsen hos detta adjektiv definieras på följande, syntaktiskt ekvivalenta sätt, i form av en adjektivfras: 'useless or not effective in an annoying way'; den andra betydelsen förklaras i stället med en hel mening: 'if someone or something looks or sounds pathetic, you feel sympathy for them'. (Jämför också definitionen av *passport* ovan, där de båda formaten kombineras inom ramen för samma betydelseförklaring.) Dessutom förekommer rena synonymdefinitioner förekommer, t.ex. *frequently* 'often'. En sådan pragmatisk – för att inte säga respektlös – inställning till definitionsformat (olika för olika uppslagsord/betydelser) förefaller mig både sympatisk och, viktigare, effektiv i inlärarsammanhang (jfr Ohlander 1996:271). Ofta förekommer också klagande encyklopediska upplysningar som tillägg till definitionerna, t.ex. vid *snake*: "Some snakes have a poisonous bite that can kill".

En klassisk lexikografisk fråga rör distinktionen mellan homonymi och polysemi i relation till uppslagsord. I *MED* – i likhet med *LDOCE* (1995) men till skillnad mot såväl *COBUILD* (2001) och *CALD* (2003) – sker sorteringen av ordbetydelser under uppslagsord enbart på basis av ordklassstillhörighet, inte grad av betydelseskilnad (eller etymologi). De två obesläktade huvudbetydelserna hos *bank*, standardexemplet på homonymi i engelska semantikböcker, återfinns således under ett och samma uppslagsord; i *CALD* (2003) utgör de två separata uppslagsord. Detsamma gäller fall av tydlig polysemi, t.ex. de tre klart besläktade betydelserna hos *icon*: 1 'a small picture on a computer screen...', 2 'someone who is very famous...', 3 'a picture ... of a

¹³ Jfr John Sinclairs försvar (*COBUILD* 2001:xiii) med slutklämmen: "Hence there is no apology for full sentence definitions – far from it."

holy person ...' (*MED*; betydelseordning efter frekvens). Även här använder *MED* ett och samma uppslagsord för de olika betydelserna, medan *CALD* (2003) har ett uppslagsord per betydelse. Den lexikografiskt problematiska gränsdragningen mellan homonymi och polysemi får således ingen formell markering i *MED*, lika lite som i *COBUILD* (2001) eller *CALD* (2003).

En mängd uppslagsord har mer än en betydelse, särskilt de vanligaste orden. Verbet *go* är i *MED* sorterat på 22 huvudbetydelser (plus diverse fraser). Det säger sig självt att risken för oöverskådlighet även i mindre extrema fall blir överhängande. Lexikonet ger därför inledande betydelsemenyer vid uppslagsord med fem eller fler (huvud)betydelser (dock ej vid grammatiska formord som artiklar och prepositioner). Verbet *cry* har enligt *MED* bara tre betydelser och har följaktligen ingen inledande betydelsemeny; substantivet *cry* däremot, ett uppslagsord med sex huvudbetydelser (plus fraser), är försett med en meny som hjälper läsaren att snabbt få en överblick över lexikonartikelns innehåll: 1 'of emotion/pain', 2 'shouted words', 3 'of animal/bird', 4 'act of producing tears', 5 'urgent request', 6 'emotional reaction'. I Michael Hoeyes "Foreword" (s. viii) sägs att sådana betydelsemenyer utgör "an innovation in dictionary-making and we believe that they will make using the dictionary a great deal easier." Det är lätt att hålla med om den senare delen av detta citat, däremot inte om den förra (åtminstone inte om Hoyes menar att *MED* är det första lexikon som använder betydelsemenyer): *LDOCE* (1995) var tidigare ute med menyer av liknande slag.¹⁴

Ett i mitt tycke lovvärt drag i *MED* rör lexikonets behandling och strukturering av betydelserna hos ett och samma uppslagsord. Låt oss ta adjektivet *hot* som exempel, ett uppslagsord med elva huvudbetydelser i sin meny. Den första av dessa är 'very high in temperature', den andra 'food with spices', osv. Under den första huvudbetydelsen har sorterats följande "subsenses": 1a 'feeling uncomfortable because the temperature is too high...', 1b 'used about the weather', 1c 'where the weather is often hot', 1d 'cooked and served hot'. Poängen här är den hierarkiska strukturen, där betydelserna 1a–1d ses som realisationer av samma huvudbetydelse och därför samlats under denna. Ett sådant beskrivningssystem, som också används i *The New Oxford Dictionary of English* (1998), liksom långt tidigare i *Svensk ordbok* (1986) (jfr Ohlander (2001:212f.)), ger en klarare uppfattning om hur betydelser hänger samman än en platt, sekventiell redovisning av den typ som finns i t.ex. *COBUILD* (2001), där motsvarigheterna till *MED*:s "subsenses" inte explicit markeras som närbesläktade. Man kan

¹⁴ Jfr även de "superheadwords" som *COBUILD* (2001) använder vid ett knappt hundratal uppslagsord (s. xii), t.ex. *get*.

också betrakta denna del av lexikonets gruppering av betydelser som en begränsad upprättelse av polysemibegreppet, inom ramen för separata huvudbetydelser.

I fråga om semantiska fält, särskilt synonymi, har *MED* också mycket att erbjuda. Vid vissa uppslagsord ges en synonym som "extra definition" (*reservation* vid *booking*).; i en del fall ges även antonymer (t.ex. *laid-back* vid *highly-strung*). En intressant innovation gäller de upplysningar under rubriken "Metaphor" som vid ett fyrtiotal uppslagsord, i form av rosafärgade rutor, ger information om olika slags bildspråkliga alternativ till det aktuella uppslagsordet. Efter uppslagsordet *angry* ges bl.a. följande exempel på mer eller mindre synonyma uttryckssätt: *She burned with indignation, Their parents were having a heated argument ..., I'm sorry I blew my top*. En annan typ av synonyminriktad information återkommer vid en del uppslagsord under rubriken "Other ways of saying...". Ett exempel på sådan information finns vid verbet *kill*, där bl.a. följande ord definieras och exemplifieras: *assassinate, massacre, wipe out, put to sleep*. En snarlik ruta finns vid t.ex. uppslagsordet *new*, med rubriken "Words you can use instead of *new*", som *fresh, innovative, pioneering, updated, pristine* etc., med upplysningar om i vilka sammanhang de är lämpliga. På liknande sätt ger "Ways of saying *no*", vid uppslagsordet *no*, "pragmatiska synonymer" alltifrån *I'm afraid not* till *You must be joking!*, användbara särskilt i talspråkliga sammanhang. Rutan "Types of *sound*", vid uppslagsordet *sound*, upplyser om hyponymer som *bang, crash* och *thud*. En ytterligare typ av semantisk information ges i rutor med rubriken "Talking or writing about...", t.ex. *marriage*, betraktat som ett semantiskt fält där ord som *bride* och *groom*, liksom *hen party* och *stag night*, tas upp – en typ av upplysningar som leder tanken till de "vokabelsamlingar" som var ett vanligt inslag i tidigare språkundervisning.

6. Kollokationer

Som redan påpekats var A.S. Hornbys grundidé att ett lexikon för inlärare skall innehålla omfattande, "produktiv" information om ordens syntaktiska egenskaper och de idiomatiska konstruktioner de kan ingå i. Sådana upplysningar utgör en av grundbultarna också i dagens lexikon. Men sedan Hornbys tid har andra typer av ordinformation tillkommit, i regel som en fördröjd återspeglning av intresseförskjutningar inom lingvistik. De senaste femton-tjugo årens ökade fokus på bl.a. talspråk och sociolingvistik, pragmatik och textlingvistik, har successivt vunnit insteg i "learners' dictionaries", vilket även *MED* ger en mängd konkreta bevis på.

Ett annat område som i takt med tillgången till allt större korpusar tilldragit sig allt större uppmärksamhet är kollokationer, ett område som är angeläget för "advanced learners" i allmänhet (och kanske "very advanced learners" i synnerhet). Att tillägna sig insikter om – och förmåga att använda – de vanligt förekommande ordkombinationer – inte bara idiom – som kännetecknar autentiskt språk kan sägas tillhöra slutsteget i en språkinlärares *Bildungsgang*.¹⁵ Sedan 1990-talet har därför engelska inlärningslexikon visat ett ökande intresse för just kollokationer: "An important aim of this dictionary is to show very clearly the collocation of a word: the other words that are frequently and typically used with it" (*LDOCE* 1995:xvi; jfr *CIDE* 1995:viii, *COBUILD* 2001:xviii). Det "learner's dictionary" som ger rikhaltigast information om kollokationer är *MED* (jfr s. x, xii).¹⁶ I likhet med andra inlärningslexikon ger *MED* kollokationer som t.ex. *abundantly clear* som en särskild upplysning under huvudordet *abundantly*; motsvarande gäller t.ex. *no cause for concern/alarm* (under *cause*), *natural ability/talent* (under *natural*) och en mängd andra frekventa kombinationer.¹⁷ Men *MED* går ett steg längre än så: om ett ord har många kollokationer listas dessa i en särskild ruta. Vid t.ex. uppslagsordet *minority* anger en sådan ruta "Words frequently used with *minority*", nämligen följande fem adjektiv: *significant, sizeable, small, substantial, tiny*. Vid *peace* ger motsvarande ruta åtta kollokerande verb, från *bring till secure*; vid verbet *reject* åtta adverb, från *categorically till vigorously*; vid adjektivet *violent* åtta substantiv, från *attack till protest*. Att sådana upplysningar är synnerligen användbara, t.ex. vid produktion av egna texter, är uppenbart. De ofta återkommande rutorna med kollokationer fungerar också som en medvetandehöjare, en påminnelse om att lyfta blicken från det enskilda ordet till de kontexter där det vanligen förekommer.¹⁸

7. Avslutande kommentar

I de föregående avsnitten har jag tagit upp några aspekter på *MED* som enligt min åsikt mest bidrar till att ge detta nya "learner's dictionary"

¹⁵ Det är intressant att notera att redan Palmer (1938), i bokens undertitel, betonar vikten av "collocations"; jfr också s. iv och x, där det framgår att Palmer inte gör någon strikt åtskillnad mellan kollokationer och idiom.

¹⁶ Jfr också det nyutkomna, renodlade kollokationslexikonet *Oxford Collocations Dictionary for Students of English* (2002).

¹⁷ Gränsdragningen idiom-kollokationer är ibland svår att genomskåda: frasen *catch sb red-handed* är bokförd som kollokation (under *catch*) medan *be caught with your pants/trousers down* redovisas som idiom (likaledes under *catch*).

¹⁸ Beträffande bakgrunden till kollokationsupplysningarna i *MED*, se Kilgarrieff och Rundell (2002).

dess profil, eller "själ". Sådant som inte på något mer slående sätt skiljer sig från andra inlärningslexikon av i dag – t.ex. information om uttal, syntax, pragmatik och "usage" – har fått lämnats därhän.

Som torde ha framgått är mitt huvudsakliga intryck av *MED* mycket positivt, även om det alltid går att diskutera enskildheter. Detta intryck förstärks av mina erfarenheter hittills som "praktisk" användare av lexikonet. *MED* uppfyller höga krav på användarvänlighet, genom sin layout såväl som genom välstrukturerade artiklar och de rutor med olika slags tilläggsinformation som kompletterar många uppslagsord. Lexikonets allsidiga täckning av dagens engelska ordföräd i tal och skrift imponerar också. Uppdelningen i "core" och "non-core vocabulary" är tveklöst ett intressant, om än inte oproblematiskt grepp. *MED*:s lingvistiskt stringenta redovisning av betydelser och betydelse-samhörighet (t.ex. synonymirelationer inom vissa semantiska fält) förtjänar också ett särskilt omnämnande. Detsamma gäller, i än högre grad, lexikonets innovativa behandling av kollokationer, ett område av central betydelse för just den avancerade, produktivt inriktade inlärares.

Det grundläggande syftet med enspråkiga "learners' dictionaries" – att förutom "receptiv" betydelseinformation även ge mer "produktiv" inriktade upplysningar – har knappast ändrat sig radikalt sedan 1900-talets mitt, trots ett accelererande intresse för bl.a. talspråk och pragmatik. Samtidigt har det skett en kontinuerlig utveckling beträffande innehåll och arbetssätt. Inte minst har lexikograferna fått tillgång till datoriserade arbetsredskap som skulle ha tätt sig som science fiction för Hornby och hans medarbetare på 1940-talet. Sedan det sena 1970-talet har nya lexikon framgångsrikt tagit upp kampen på en, som det förefaller, ständigt expanderande marknad för inlärningslexikon. Trots den kreativitet som kännetecknat utformningen av dessa nyare lexikon visar *MED* att det fortfarande är möjligt att på olika sätt förnya genren, sätt som kommer "advanced learners" tillgodo samtidigt som de ter sig lexikografiskt intressanta.

Att *MED* är en respektingivande uppstickare i konkurrensen bland inlärningslexikon framgår bl.a. av att lexikonet rönt en myckenhet positiv uppmärksamhet i Storbritannien. Under sitt utgivningsår belönades det också med det prestigefyllda Duke of Edinburgh English-Speaking Union English Language Book Award. Med tanke på detta skulle en lämpligare akronym än *MED* för *Macmillan English Dictionary for Advanced Learners* vara *MEDAL*. Hursomhelst är lexikonet väl värt sitt pris – i mer än en bemärkelse. "The Big Four" har blivit "The Big Five".

Litteratur

- The Advanced Learner's Dictionary of Current English* 1948. Oxford: Oxford University Press.
- Cambridge Advanced Learner's Dictionary (CALD)* 2003. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cambridge International Dictionary of English (CIDE)* 1995. Cambridge: Cambridge University Press.
- Carter, Ronald 1987: *Vocabulary, Applied Linguistic Perspectives*. Unwin Hyman.
- Collins COBUILD English Dictionary* 1995. Second ed. HarperCollins.
- Collins COBUILD English Dictionary for Advanced Learners* 2001. Third ed. HarperCollins.
- The Concise Oxford Dictionary* 1990. Eighth ed. Oxford: Oxford University Press.
- Kilgarriff, Adam och Michael Rundell 2002: Lexical profiling software and its lexicographic applications – a case study. I: *Proceedings of the Tenth EURALEX International Congress, EURALEX 2002*, Vol. II (Eds.: Anna Braasch and Claus Povlsen.) København, 807–818.
- McArthur, Tom (ed.) 1992: *The Oxford Companion to the English Language*. Oxford: Oxford University Press.
- Longman Dictionary of Contemporary English (LDOCE)* 1995. Third ed. London: Longman
- The New Oxford Dictionary of English* 1998. Oxford University Press.
- Ohlander, Sölve 1995: Le mot juste? Några tankar kring "världens första produktionslexikon". I: *LexicoNordica* 2, 237–259.
- Ohlander, Sölve 1996: "The Big Four". "Learners' dictionaries" inför 2000-talet. I: *LexicoNordica* 3, 257–278.
- Ohlander, Sölve 2001: Tolv kilo engelska lexikon. I: *LexicoNordica* 8, 203–233.
- Oxford Advanced Learner's Dictionary (OALD)* 1995. Fifth ed.; 2000. Sixth ed. Oxford: Oxford University Press.
- Oxford Collocations Dictionary for Students of English* 2002. Oxford: Oxford University Press.
- Palmer, Harold E. 1938: *A Grammar of English Words*. London: Longmans.
- Svensk ordbok* 1986. Stockholm: Esselte Studium.
- West, Michael 1953: *A General Service List of English Words*. London: Longmans.